

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC

PHAN NGUYỄN HỒNG MINH

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
NHIỄM KHUẨN SƠ SINH NẶNG VÀ MỘT SỐ
YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG TẠI BỆNH VIỆN
TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC

PHAN NGUYỄN HỒNG MINH

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
NHIỄM KHUẨN SƠ SINH NẶNG VÀ MỘT SỐ
YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG TẠI BỆNH VIỆN
TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Nhi khoa

Mã số: 87.20.106

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. NGUYỄN BÍCH HOÀNG

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi là: Phan Nguyễn Hồng Minh, học viên Cao học K22 (2018-2020) Trường Đại học Y Dược Thái Nguyên, chuyên ngành Nhi khoa, xin cam đoan:

1. Đây là luận văn do bản thân tôi trực tiếp thực hiện dưới sự hướng dẫn của thầy TS.BS Nguyễn Bích Hoàng.
2. Công trình này không trùng lặp với bất kỳ nghiên cứu nào khác đã được công bố tại Việt Nam.
3. Các số liệu và thông tin trong nghiên cứu là hoàn toàn chính xác, trung thực và khách quan, đã được xác nhận và chấp thuận của cơ sở nơi nghiên cứu.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật về những cam kết này.

Thái Nguyên, ngày 18 tháng 6 năm 2020

NGƯỜI CAM ĐOAN

Phan Nguyễn Hồng Minh

LỜI CẢM ƠN

Để thực hiện và hoàn thành luận văn này, em đã nhận được sự hỗ trợ, giúp đỡ và tạo điều kiện từ phía cơ quan, bạn bè, quý đồng nghiệp và thầy hướng dẫn. Với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, em gửi lời cảm ơn chân thành nhất tới:

Ban Giám hiệu Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên, Bộ môn Nhi,...các thầy cô giáo đã tận tình giảng dạy và tạo mọi điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Đặc biệt em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến người hướng dẫn khoa học: thầy TS. Nguyễn Bích Hoàng, Người đã trực tiếp dành nhiều thời gian, tận tình hướng dẫn, chỉ bảo và giúp đỡ, động viên em trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Em xin được chân thành cảm ơn đến Ban lãnh đạo Bệnh viện, Phòng kế hoạch tổng hợp, đặc biệt là toàn thể các Bác sĩ, Điều dưỡng tại Trung tâm Nhi khoa, Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên, các gia đình người bệnh đã tạo điều kiện thuận lợi, cung cấp số liệu, tư liệu và nhiệt tình đóng góp ý kiến cho em trong quá trình nghiên cứu.

Cảm ơn các bạn đồng nghiệp, bạn bè khích lệ và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu khoa học. Đặc biệt là vợ, các con và người thân trong gia đình đã động viên, tạo điều kiện về mặt vật chất, tinh thần trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tuy có nhiều cố gắng, nhưng trong luận văn này không tránh khỏi những thiếu sót, hạn chế. Em kính mong Quý thầy cô, các chuyên gia, những người quan tâm đến đề tài, đồng nghiệp, gia đình và bạn bè tiếp tục có những ý kiến góp ý, giúp đỡ để đề tài được hoàn thiện hơn.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả

Phan Nguyễn Hồng Minh

NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Từ đầy đủ
BCĐNTT	: Bạch cầu đa nhân trung tính
CRP	: C - reactive protein (Protein phản ứng C)
CPAP	: Continuous Positive Airway Pressure (Thông khí áp lực dương liên tục)
ICU	: Intensive Care Unit (Đơn vị điều trị tích cực)
IL-6	: Interleukin 6
KSD	: Kháng sinh đồ
NKSS	: Nhiễm khuẩn sơ sinh
NK	: Nhiễm khuẩn
SD	: Standard Deviation (Độ lệch chuẩn)
SL	: Số lượng
SHH	: Suy hô hấp
TORCH	: Toxoplasma gondii, Rubella, Cytomegalo Virus, Herpes Simplex virus
WHO	: Tổ chức Y tế thế giới (World Health Organization)
XN	: Xét nghiệm
%	: Tỷ lệ phần trăm
$\bar{X}$	: Giá trị trung bình

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ	1
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Khái niệm và phân loại nhiễm khuẩn sơ sinh.....	3
1.1.1. Khái niệm nhiễm khuẩn sơ sinh.....	3
1.1.2. Khái niệm nhiễm khuẩn sơ sinh nặng.....	3
1.1.3. Phân loại nhiễm khuẩn sơ sinh.....	3
1.2. Các yếu tố nhiễm khuẩn sơ sinh nặng.....	4
1.2.1. Phân loại nhiễm khuẩn theo căn nguyên gây bệnh.....	5
1.2.2. Yếu tố nguy cơ gây NKSS nặng.....	8
1.2.3. Đường lây truyền nhiễm khuẩn bệnh viện.....	11
1.3. Các bệnh nhiễm khuẩn sơ sinh nặng.....	14
1.3.1. Nhiễm khuẩn hô hấp nặng sơ sinh.....	14
1.3.2. Nhiễm khuẩn huyết trẻ sơ sinh.....	16
1.3.3. Viêm màng não mủ sơ sinh.....	16
1.3.4. Viêm ruột hoại tử sơ sinh.....	17
1.4. Điều trị nhiễm khuẩn sơ sinh nặng.....	18
1.4.1. Kháng sinh chống nhiễm khuẩn.....	19
1.4.2. Vệ sinh.....	20
1.4.3. Liệu pháp hỗ trợ.....	21
1.5. Một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị NKSS nặng.....	27
1.5.1. Vấn đề quản lý và chăm sóc y tế.....	27
1.5.2. Yếu tố từ mẹ.....	29
1.5.3. Yếu tố từ con.....	30
1.5.4. Yếu tố từ môi trường xung quanh.....	31
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	34
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	34

2.2. Thời gian, địa điểm nghiên cứu	36
2.3. Phương pháp nghiên cứu	36
2.3.1. Phương pháp và thiết kế nghiên cứu	36
2.3.2. Cỡ mẫu và cách chọn mẫu	36
2.3.3. Biến số/Chỉ số trong nghiên cứu	37
2.3.4. Sơ đồ nghiên cứu	47
2.4. Tổ chức nghiên cứu và thu thập số liệu	48
2.4.1. Nhân lực	48
2.4.2. Vật liệu nghiên cứu	48
2.4.3. Tiến hành thu thập số liệu	48
2.5. Phương pháp không chế sai số	49
2.6. Phương pháp xử lý số liệu	49
2.7. Vấn đề đạo đức trong nghiên cứu	49
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	51
3.1. Một số đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu	51
3.2. Kết quả điều trị NKSS nặng tại Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên	56
3.3. Một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị nhiễm khuẩn sơ sinh nặng tại Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên	65
Chương 4. BÀN LUẬN	72
4.1. Một số đặc điểm chung của trẻ	72
4.2. Kết quả điều trị nhiễm khuẩn sơ sinh	76
4.3. Một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị nhiễm khuẩn sơ sinh nặng tại Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên	82
KẾT LUẬN	89
KHUYẾN NGHỊ	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO	92
PHỤ LỤC	

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Các mầm bệnh thường gặp trong nhiễm khuẩn sơ sinh.....	6
Bảng 3.1. Đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu.....	51
Bảng 3.2. Đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu (tiếp).....	52
Bảng 3.3. Mức độ SHH và thời gian biểu hiện bệnh.....	53
Bảng 3.4. Đặc điểm xét nghiệm tổng phân tích tế bào máu.....	53
Bảng 3.5. Đặc điểm xét nghiệm sinh hóa máu.....	54
Bảng 3.6. Đặc điểm hình ảnh chụp Xquang tim phổi.....	55
Bảng 3.7. Đặc điểm vị trí NKSS.....	55
Bảng 3.8. Kết quả điều trị nhiễm khuẩn sơ sinh.....	56
Bảng 3.9. Kết quả nuôi cấy và CRP.....	57
Bảng 3.10. Kết quả nuôi cấy vi khuẩn với thời gian điều trị.....	58
Bảng 3.11. Sử dụng kháng sinh trong điều trị.....	59
Bảng 3.12. Phân loại Nhóm kháng sinh đã sử dụng trong điều trị.....	59
Bảng 3.13. Kết quả sử dụng hỗ trợ hô hấp trong điều trị NKSS.....	60
Bảng 3.14. Kết quả điều trị theo thời gian theo vị trí mắc bệnh.....	61
Bảng 3.15. Thời gian điều trị ở trẻ theo tuổi thai.....	62
Bảng 3.16. Sử dụng kháng sinh và thời gian điều trị.....	63
Bảng 3.17. Số loại kháng sinh sử dụng với vị trí nhiễm khuẩn.....	63
Bảng 3.18. Thời gian sử dụng hỗ trợ hô hấp và thời gian điều trị bệnh.....	64
Bảng 3.19. Số ngày trung bình điều trị.....	64
Bảng 3.20. Giới tính của trẻ và kết quả điều trị.....	65
Bảng 3.21. Tuổi thai và kết quả điều trị.....	65
Bảng 3.22. Cân nặng của trẻ với kết quả điều trị.....	66
Bảng 3.23. Sữa mẹ và kết quả điều trị.....	66
Bảng 3.24. Thời gian xuất hiện bệnh và kết quả điều trị.....	67

Bảng 3.25. Vị trí nhiễm khuẩn và kết quả điều trị.....	67
Bảng 3.26. Kết quả nuôi cấy và kết quả điều trị bệnh.....	68
Bảng 3.27. Mức độ SHH và kết quả điều trị.....	68
Bảng 3.28. Thời gian hỗ trợ hô hấp và kết quả điều trị.....	69
Bảng 3.29. Yếu tố nhiễm khuẩn trước sinh và kết quả điều trị.....	69
Bảng 3.30. Bệnh lý kèm theo và kết quả điều trị.....	70
Bảng 3.31. Xét nghiệm sinh hóa máu và kết quả điều trị.....	71

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Tỷ lệ xuất hiện tác dụng phụ/biến chứng thở máy và CPAP.....	60
Biểu đồ 3.2. Thời gian điều trị bệnh với tuổi thai.....	62